

Borsa Gedeon Széchenyi-díjas!

2014/03/18

[1]Borsa Gedeon bibliográfus, az Országos Széchényi Könyvtár bibliothecarius emeritusa, az MTA doktora a hazai és egyetemes könyv- és nyomdászattörténet területén végzett kiemelkedő munkája, valamint a hungarikakutatások kiteljesítése érdekében folytatott hézagpótló tevékenysége elismeréseként vehette át a rangos kitüntetést. Március 14-én a Parlament Kupolatermében Áder János köztársasági elnök a kormányfő és a házelnök társaságában adta át az idei Széchenyi-díjakat, köztük a kiváló tudósnak, munkatársunknak, aki munkájában mindig arra törekedett, hogy a lehető legalaposabb munkát végezze, a legmélyebbre hatoljon, és teljes mértékben feltárja a régi nyomtatványokkal kapcsolatos információkat.

„Nagy örömet jelent számomra az elismerés, nem számítottam rá, hogy a kutatóknak adható legrangosabb kitüntetésben fogok részesülni” – mondta szerényen az idén kilencvenegy esztendőes tudós, aki még tíz éve is ösztöndíjjal kutatott Bécsben. A nyolcvannyolc éves koráig az Országos Széchényi Könyvtárba naponta bejáró Borsa Gedeon a forrásokot 1473-tól 1700-ig feldolgozó, négykötetes [Régi Magyarországi Nyomtatványokat](#) [2] tartja pályafutása legfontosabb művének. „A szívem csücske ez a tudományos feldolgozás tekintetében világszerte elismert munka, amely részletesen bemutatja a nyomtatványokat, összegzi a róluk megjelent irodalmat, jelzi, hogy hol lelhetők fel, és fotót is közöl a címlapjukról.” – nyilatkozta a díj átvételekor, szakterülete jövőjéről kiemelve azt is, hogy a hamarosan két újabb kötetrel bővülő sorozat esetében megnyugtató számára, hogy immár az ő tanítványainak a tanítványai folytatják azt a munkát, amelyet ő több mint fél évszázada kezdett meg.

Borsa Gedeon a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karán végzett 1945-ben. 1950 és 1951 között a Levéltárak Országos Központjának munkatársa volt, 1951-től pedig az Országos Könyvtári Központ, majd az Országos Széchényi Könyvtár tudományos munkatársa.

1961 és 1983 között a Régi Magyarországi Nyomtatványok bibliográfiai szerkesztőségét vezette. Legfontosabb kutatási területe a 16. századi nyomtatványok és az ősnymtatványok nemzetközi nyilvántartása. Az egyetemes és a hazai könyvtörténeti kutatás elismert szakértőjének kiemelkedőek a nyomdászattörténeti és a hungarikakutatásai. Munkásságáért több rangos elismerésben is részesült eddig is: a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje (1993), Széchényi Ferenc-díj (2003); Magyar Örökség-díj (2005), az OSZK Bibliothecarius Emeritus címe (2013).

1961-től ő szervezte meg és vezette a Régi Magyarországi Nyomtatványok elnevezésű bibliográfiai csoportot, amelynek feladata azóta is a retrospektív nemzeti bibliográfia szerkesztése. Ez a munka elsődlegesen az 1801 előtti magyar nyelvű és a történelmi Magyarország területén bármely nyelven megjelent dokumentumoknak a teljesség igényével és a legkorszerűbb elvek szerint történő, magas színvonalú feltárását jelenti. A Borsa Gedeon által elindított s azóta is folyó, tervszerű és szisztematikus feltáró és feldolgozó munkának köszönhetően mára már rendelkezésre áll e nemzeti bibliográfiáknak, a Régi Magyarországi Nyomtatványoknak négy vaskos kötete, amelyek a kezdetektől, azaz 1473-tól 1670-ig tárgyalják a nyomtatásban megjelent hungarikadokumentumokat. Ez az igényes, több generációs munka útmutatása szerint halad tovább egészen 1800-ig. Ő a „spiritus rectora” továbbá a magyarországi szerzők külföldön megjelent publikációi bibliográfiai számbavételének is, ugyancsak 1800-ig, s ő szorgalmazta a hazai nyomdahelyek és nyomdászok nevének szabványosítását célzó „Clavis typographorum Hungariae 1473-1948” című elektronikus adatbank létrehozását is.

A nemzeti és az európai nyomdászattörténetnek is kiváló, világszerte elismert szakértője. Sikerrel adaptálta az ősnymtatványok meghatározására alkalmazott betűtípus-vizsgálati módszert a hazai kutatásban. Ennek köszönhetően egész sorozat tanulmányt jelentetett meg az első budai ősnymdásról, Hess Andrásról. Azt lehet mondani, szinte nincs olyan XVI-XVII. századi magyarországi nyomda, amelynek vonatkozásában ne lettek volna új felismerései.

Tudása és szakértelme lankadatlan szorgalommal párosul. Első publikációja, 1954 óta közel 500 írása jelent meg, nemrég (90. születésnapja alkalmából) saját, [Andreas Hess című könyvének megjelentetésével](#) [3] köszöntötte őt az Országos Széchényi Könyvtár.

Széchenyi-díja megérdemelt átvételekor szívből gratulálunk, további sikereket és jó egészséget kívánunk, a felterjesztők és az OSZK minden munkatársa nevében!

Borsa Gedeon Széchenyi-díjas!

Boka László
tudományos igazgató

2014/03/18 - 10:36

Forrás webcím: <https://oszk.hu/hirek/borsa-gedeon-szechenyi-dijas>

Hivatkozások:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Borsa_Gedeon.jpg
- [2] <http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/447180>
- [3] <http://www.oszk.hu/hirek/borsa-gedeon-andreas-hess>
- [4] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>